

Santa Maria de Cal Bassacs

Gironella

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	A la barriada de Cal Bassacs, al carrer Estudis Bassacs, núm. 1. 08680 Cal Bassacs, Gironella
Emplaçament	Accés des de la carretera C16z, prendre la cruïlla que porta al centre de la barriada.

Coordenades:

Latitud:	42.02154
Longitud:	1.88291
UTM Est (X):	407516
UTM Nord (Y):	4652771

Classificació

Número de fitxa	08092 - 10
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Contemporani
Segle	XX
Any	1962
Autoria de l'element:	Ramon Masferrer Homs (arquitecte). Lluís Saumells Panadés (escultor).
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Número inventari	si. IPA, 40002
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Religiós
Titularitat	Privada
Titular:	Bisbat de Solsona. Plaça Palau, 1. Solsona
Autoria de la fitxa	Sara Simon Vilardaga

Descripció

Es tracta d'una església de moderna construcció realitzada majoritàriament amb formigó armat i ferro. De planta rectangular i amb una coberta a dues vessants amb el carener paral·lel a l'eix longitudinal, a l'exterior disposa d'un atri a la façana principal realitzat amb peus drets metàl·lics i coberta de formigó armat formant voltes sexpartides. Damunt l'atri i a la façana, es presenta un gran finestral amb estructura de formigó armat flanquejat per un rellotge i un plafó amb el relleu de la Mare de Déu, sota de la qual es pot llegir "STA M. D. BASSACHS". Del conjunt destaca l'estructura d'un campanar al costat de tramuntana format per quatre alts pilars de formigó lligats per plataformes de formigó que es distribueixen al llarg de l'alçada disposant, en el darrer tram, les campanes corresponents. A la façana del campanar es disposa d'una galeria de les mateixes característiques de l'atri i que enllaça amb aquest. A la façana oposada s'observa l'estructura d'uns contraforts que sustenten els tirants metàl·lics de la coberta i entre els quals s'obren grans finestrals amb vidres emplomats amb motius abstractes geomètrics. L'exterior de l'absis presenta una superfície plana decorada amb una creu i disposa una senzilla estructura adossada (sagristia) que comunica amb el presbiteri, coberta a dues aigües amb teules. De l'interior cal destacar el gran espai, de nau única, i el sistema de suport de la coberta, uns tirants metàl·lics que formen les dues vessants i que recolzen en els contraforts laterals. Entre els contraforts es disposen uns arcs escarsers a mitja alçada la qual cosa permet situar els confessionaris i les portes d'accés a altres serveis de l'església. Damunt d'aquestes arcades discorre una faixa pintada que recorre la nau i la barana del cor que s'aixeca als peus de la nau. Les pintures presenten escenes de la vida de la Verge: l'anunciació, els esposoris, naixement i la visitació, obra de l'estudi de Bonamusa i Tomàs, de Barcelona. També cal destacar l'altar que reproduïx un frontal romànic de pedra, amb la figura del Crist Majestat, els símbols dels quatre evangelistes amb els Apòstols. Presideix l'absis una escultura representant la Verge.

Història

La construcció i posada en funcionament de les fàbriques de Cal Bassacs va facilitar que mica en mica es creés una barriada a la zona propera a la carretera i via del tren, on s'anaren construint alguns habitatges. Inicialment, per tal d'assistir als oficis religiosos s'havien de desplaçar a l'església parroquial de Gironella, excepte quan hi havia ofici a Sant Marc. Com que la torre disposava d'una capella situada a nivell de planta baixa, al costat est de la porta principal d'accés, i la qual tenia accés directe; aquesta va fer utilitzada durant anys per celebrar les litúrgies. Aquesta capella va ser utilitzada fins la construcció de l'església de Cal Bassacs. Sembla que l'origen de la construcció de l'església es deriva de la petició del rector de Gironella, Mn. Pere Vila, sol·licitant al Bisbat que la capella de la torre dels amos fos declarada filial de la parroquial de Gironella; les raons eren bàsicament per tal d'oferir un millor servei religiós a la comunitat, tot destinant-hi un capellà, s'al·legava la distància amb l'església de Santa Eulàlia de Gironella i el volum de població de la barriada de Cal Bassacs, entre altres. El Bisbe va resoldre declararà filial la capella de la Torre fins que es construís una església nova a la barriada. Bernarda de Martín Llobet, vídua de Salvador Fusté Teixidor, va fer donació d'uns terrenys per la construcció de l'església. El setembre de 1957 l'arquitecte Ramon Masferrer Homs va presentar el projecte, memòria i pressupost per la construcció de l'església. El novembre del 1957 es començà l'obra, al setembre del 1958 ja s'havia cobert. Al 1960 es documenten diverses obres interiors, al 1961 es comença la construcció del campanar, al març del 1962 s'instal·là l'electricitat, al mes de maig es col·locaren les campanes, entre altres. El dia 6 de maig del 1962 es beneïa i inaugurava l'església de Santa Maria de Cal Bassacs, amb presència del Bisbe, diversos preveres, la família Fusté i Minoves que havien col·laborat també econòmicament en la construcció del temple, l'alcalde i el jutge, entre altres.

Bibliografia

- BUSQUETS I CASTELLA, J.; MONTAÑA, D.; PUJOL, J.; SERRA, R.: (1999): Gironella. Notes històriques. Gironella: Edicions del Centre d'Estudis de l'Associació Cultural El Vilatà del Berguedà, Col·lecció L'Escambell, núm. 12.
- BUSQUETS I CASTELLA, J. (2005): La parròquia de Gironella: mil anys d'història. Berga: Àmbit de Recerques del Berguedà i Centre d'Estudis musicals del Berguedà "L'Espill".
- BUSQUETS I CASTELLA, J. (2012): L'Església de Santa Maria de Cal Bassacs. Edita: Parròquia de Santa Maria de Cal Bassacs.
- GAVIN, J. M. (1985): Inventari d'esglésies. Núm. 17. Berguedà. Barcelona, Arxiu Gavin.
- S/A. (1993): Cent imatges per a la història: Gironella, 1885-1973. Gironella: Associació Cultural El Vilatà; col·lecció l'escambell, 4.

